



Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej

Departament Rynku Pracy
Zastępca Dyrektora
Mikołaj Tarasiuk

DRP-XI.055.1.2023.WP
Warszawa, /zgodnie ze znacznikiem czasu/

Szanowna Pani,

w odpowiedzi na Pani petycję przekazaną przez Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich przy piśmie znak: RPOIII.053.9.2023.JJ postulującą podjęcia działań likwidujących pozbawiania statusu bezrobotnego z powodu niezdolności do pracy, wyjaśniam:

Gotowość do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy jest jednym z podstawowych wyznaczników określających czy daną osobę można uznać za bezrobotną. Ustawodawca nie zamieścił w ustawie o promocji zatrudnienia definicji „gotowości do podjęcia zatrudnienia”. Zdefiniowania tego pojęcia podjął się NSA w wyroku z dnia 18 listopada 2010 r., sygn. akt I OSK 1008/10. Według NSA, pojęcie to oznacza, że osoba ma zamiar, chęć i możliwość wykonywania pracy i jednocześnie nie występują żadne przeszkody po stronie tej osoby, aby świadczyć pracę (por. wyrok NSA z dnia 13 stycznia 2012 r., sygn. akt I OSK 1231/11). Stąd też na „gotowość do podjęcia zatrudnienia” składają się dwa elementy:

1. subiektywny - chęć danej osoby do podjęcia zatrudnienia;
2. obiektywny - brak przeszkód występujących po stronie osoby, która chce się zarejestrować jako bezrobotna.

W wyroku z dnia 28 czerwca 2011 r., sygn. akt I OSK 338/11, NSA stwierdził, że warunek gotowości do podjęcia pracy musi być spełniony zarówno w dniu rejestracji w charakterze bezrobotnego, jak i przez cały czas korzystania z omawianego statusu.

Art. 33 ust. 4 pkt. 9 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy stanowi, iż osoba która pozostaje niezdolna do pracy wskutek choroby lub przebywania w zamkniętym ośrodku odwykowym przez nieprzerwany okres 90 dni, przy czym za okres nieprzerwany uważa się również okresy niezdolności do pracy wskutek choroby oraz przebywania w zamkniętym ośrodku odwykowym w sytuacji, gdy każda kolejna przerwa między okresami niezdolności do pracy wynosi mniej niż 30 dni kalendarzowych zostaje pozbawiona statusu bezrobotnego. Pozbawienie statusu bezrobotnego następuje z upływem ostatniego dnia wskazanego okresu 90-dniowego. Oznacza to, że co najmniej 30-dniowa między poprzednim a kolejnym zwolnieniem nie powoduje utraty statusu osoby bezrobotnej.

Natomiast ust. 4d tego artykułu wyraźnie określa, że starosta nie może pozbawić statusu bezrobotnego kobiety w ciąży z powodu niezdolności do pracy związanej z ciążą trwającą przez nieprzerwany okres 90 dni.

Niezależnie od powyższego informuję, że obecnie trwają prace nad nową ustawą regulującą problematykę rynku pracy, która przewiduje możliwość wprowadzenia ubezpieczenia zdrowotnego dla osób nie chcących się rejestrować jako bezrobotne, co jak rozumiem jest realizacją Pani postulat.

Jednocześnie zaznaczam, że art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1285 ze zm.) umożliwia uzyskanie uprawnień do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie decyzji wójta (burmistrza, prezydenta) gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy, także osobom niebędącym zarejestrowane jako bezrobotne a nie mające innego tytułu do posiadania ubezpieczenia zdrowotnego.

Dotyczy to osób, które:

- a) posiadają obywatelstwo polskie,
- b) mają miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- c) spełniają kryterium dochodowe o którym mowa w ustawie o pomocy społecznej, oraz
- d) co do których nie stwierdzono okoliczności dysproporcji między udokumentowaną wysokością dochodu a sytuacją majątkową osoby lub rodziny.

Decyzję wydaje wójt gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy. Czynność ta należy do zadań zleconych gminy, na realizację których gminy otrzymują dotacje celowe z budżetu państwa. Decyzja zostaje wydana na wniosek świadczeniobiorcy, a w przypadku stanu nagłego na wniosek świadczeniodawcy udzielającego świadczeń, złożony niezwłocznie po udzieleniu świadczenia. Wszczęcie postępowania o wydanie decyzji może nastąpić także z inicjatywy własnej wójta lub na wniosek oddziału wojewódzkiego NFZ właściwego ze względu na miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy, W takim przypadku wójt jest zobowiązany dostarczyć przedmiotową decyzję niezwłocznie właściwemu oddziałowi Funduszu. Decyzja uprawnia do uzyskiwania świadczeń opieki zdrowotnej przez okres 90 dni od dnia jej wydania, chyba że w tym czasie świadczeniobiorca zostanie objęty ubezpieczeniem zdrowotnym z innego tytułu. Tym samym nie jest konieczne posiadanie statusu bezrobotnego aby uzyskać prawo do ubezpieczenia zdrowotnego.

Z wyrazami szacunku
Mikołaj Tarasiuk
Zastępca Dyrektora
Departamentu Rynku Pracy
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/